

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"
Освітня програма	39597 Фізика. Інформатика (мова навчання фахових дисциплін – угорська)
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	014 Середня освіта

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

02.06.2022 р.

Справа № 0027/АС-22

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 01 "Освіта" у складі:

Островська Катерина Олексіївна – головуєчий,
Андрощук Ігор Петрович,
Демченко Олена Петрівна,
Коренева Інна Миколаївна,
Лобода Дмитро Олександрович,
Носаченко Володимир Миколайович,
Огнистий Андрій Володимирович,
Попович Анжеліка Станіславівна,
Рябовол Лілія Тарасівна,

за участі запрошених осіб:

Шпеник Олександр – представник ЗВО,
Шафраньош Мирослав Іванович – гарант ОП,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	39597
Назва ОП	Фізика. Інформатика (мова навчання фахових дисциплін – угорська)
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	014 Середня освіта
Спеціалізація (за наявності)	014.08 Фізика
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про умовну (відкладену) акредитацію.

За – 9, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

ОПП за предметною спеціальністю 014.08 Середня освіта (фізика) має затверджену назву «Фізика. Інформатика (мова навчання фахових дисциплін – угорська)», що суперечить специфіці спеціальності «Середня освіта». Доцільно при формуванні назв ОПП послуговуватись роз'ясненням Листа МОН України №1/9-377 від 05.06.2018 р. «Щодо надання роз'яснень стосовно освітніх програм», зокрема твердження: «Назви освітніх програм повинні мати ознаки (ключові слова) назви відповідних спеціальностей (спеціалізації, спеціалізацій), припускаючи повний збіг або використання парафраза, або за змістом відповідати цим назвам з урахуванням особливостей реалізації освітніх програм...». Мета ОП потребує конкретизації та спрямування на освітній процес закладів загальної середньої освіти базового рівня («... проблемами навчання і виховання студентів і школярів...» - поєднання студентів та школярів доцільно уникати). Необхідно розмежувати поняття «викладацькі посади» і «вчитель». При формулюванні змісту ОП послуговуватись Наказом Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України 23.12.2020 № 2736-20 Про затвердження професійного стандарту за професіями «... "Вчитель закладу загальної середньої освіти" ...». При підготовці фахівців за двома предметними спеціальностями Середньої освіти, доцільно акцентувати увагу на міждисциплінарності на принципах паритетності. Орієнтація освітньої програми має зазначити поєднання двох предметних спеціальностей – Середня освіта (фізика) та Середня освіта (інформатика). В розділі Придатність до працевлаштування варто зазначити первинні посади випускника ОП за спеціальністю 014 Середня освіта. За відсутності Освітнього стандарту, доцільно увідповіднити формулювання Інтегральної компетентності Закону України «Про вищу освіту», Постанові КМ України Про затвердження Національної рамки кваліфікацій від 23 листопада 2011 р. № 1341 (зі змінами), методичним рекомендаціям щодо розроблення стандартів вищої освіти (Наказ МОН України від «01» червня 2017 № 600 (у редакції наказу МОН України від «21» грудня 2017 № 1648)) та зазначеним предметним спеціальностям 014.08 (014.09). Використання у змісті ОП та інших внутрішніх документів застарілої термінології. Доцільно в ОП та освітньому процесі використовувати термінологію згідно Законів «Про освіту» (2017 р. з правками) «Про вищу освіту» (2014 р. з правками) – вилучити аббревіатури та їх похідні «...в загальноосвітніх навчальних закладах (ЗОНЗ)», «заклади середньої освіти (ЗСО)», «навчально-виховний процес» тощо.

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

Доцільно скорегувати формулювання Загальних, Фахових компетентностей та ПРН відповідно до предметної спеціальності 014.08 (у випадку міждисциплінарної ОП – 014.08 та 014.09). Варто вилучити з ОП формулювання «позаурочній діяльності», «позакласній роботі», «...позакласної та позашкільної роботи з фізики ... в закладах позашкільної освіти учнівської молоді.» тощо, у зв'язку з відсутністю в ОП ОК, які прямо або опосередковано готують здобувача ВО до виконання зазначених функцій – керівника позаурочних дитячих об'єднань чи індивідуальних наукових досліджень учнів.

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

не застосовується

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

не застосовується

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень Е

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

не застосовується

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

ФК5, ФК6 і ФК14 не в повній мірі можуть бути сформованими через відсутність нормативного ОК (умовно назвемо: Методика гурткової роботи, Методика виховної роботи) Є незрозумілим відсутність ЗК щодо здатності спілкуватися угорською мовою як усно, так і письмово за предметними спеціальностями з фахових дисциплін й відповідного нормативного ОК. Рекомендуємо включити до ОП ЗК, ПРН та ОК відповідного спрямування. Рекомендується включити до ОП та НП лише обов'язкові ОК та передбачати загальне планування в кредитах ЄКТС (посеместрово) для вибіркових ОК. Доцільно ОК9 Історія і методологія фізики та ОК 11 Електродинаміка (розділ фізики) віднести до циклу дисциплін професійної підготовки. Оскільки дидактика вивчається на основі знань про психологію особистості, тобто курс психології є пререквізитом курсу педагогіки, ГЕР вбачає доцільним вивчення ОК 16 Психологія в структурно-логічній схемі (і у навчальному плані) розмістити перед вивченням ОК17 Педагогіка та основи педагогічної майстерності. Основи педагогічної майстерності доцільно вивчати на завершальному педагогічної підготовки майбутнього вчителя (4 курс) на основі отриманого власного педагогічного досвіду. Вивчення даного змістового модуля у третьому семестрі (2 курс) є педагогічно невиправданим. ОК Педагогіка та основи педагогічної майстерності Темі 8-9 (6 лекційних та 3 практичних годин) Мета і зміст виховання. Процес виховання. Загальні методи та форми виховання та Тема 19 (2 лекційних та 4 годин самостійної роботи) Форми організації навчального процесу з фізики. Навчальна екскурсія. Факультатив. Позакласна робота ОК Методика викладання фізики не зможуть підготувати майбутнього випускника ОП до виконання функцій класного керівника та керівника позаурочної діяльності в дитячих об'єднаннях за інтересами. Разом з тим, методичні рекомендації до педагогічних практик мають завдання по виконанню функцій класного керівника, однак, при вивченні ОК Педагогіка та основи педагогічної майстерності й Методика викладання фізики теоретична та практична підготовка здобувачів вищої освіти не здійснювалась.

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Тема 21. Організаційні форми навчальних занять з фізики у вищій школі ОК Методика викладання фізики є недоречною для вивчення на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти Розподіл кредитів ЄКТС за предметними спеціальностями є не паритетним: на опанування ОК фізичного спрямування орієнтовно виділено 76,5 кредитів, на опанування ОК інформатичного спрямування орієнтовно виділено 36 кредитів. Що в загальному відносіть як 2/1, що не є паритетним при кваліфікації «бакалавр середньої освіти, вчитель фізики та інформатики». На ОК психолого-педагогічного та методичного спрямування в ОП виділено 30,5 кредитів ЄКТС (без врахування педагогічних практик). Поза увагою змістового наповнення залишилися організація та методика виховної роботи класного керівника, аспекти позаурочної діяльності, позашкільної освіти, МАН. Даних недоліків при підготовці «Вчителя закладу зальної середньої освіти» за предметними спеціальностями 014.08 Середня освіта (фізика) та 014.09 Середня освіта (інформатика) варто уникати.

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обов'язку, передбаченому законодавством

Формування вибіркових блоків загальної та професійної підготовки в ОП2021 року та НП2021 року, а також обмеження вибору дисциплінами загальноуніверситетського каталогу вибіркових дисципліни та дисциплінами з

кафедрального каталогу вибіркового дисциплін та є порушенням п.15 Статті 62 Закону України «Про вищу освіту» - здобувач має право обирати ВК без врахування блоків загального та професійного спрямування. Разом з тим, друга частина п.15 «...При цьому здобувачі певного рівня вищої освіти мають право вибирати навчальні дисципліни, що пропонуються для інших рівнів вищої освіти, за погодженням з керівником відповідного факультету чи підрозділу» ще більше розширює права здобувача вищої освіти у самостійному формуванні своєї індивідуальної траєкторії навчання в межах 25 відсотків ОП. Не втручаючись в автономію ЗВО, ГЕР рекомендує вилучити з ОП та НП усі блоки вибіркового ОК й сформувати єдиний каталог вибіркового дисциплін.

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

не застосовується

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

не застосовується

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

не застосовується

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

не застосовується

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

не застосовується

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

не застосовується

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

не застосовується

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Таблиця 3. Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання має елементи некоректного заповнення. Так, в колонці Методи навчання ЗВО поряд з переліченими методами вказав інформацію про форми навчання (практичні заняття, презентація, контрольні роботи, групові проекти тощо), засоби навчання (системи онлайн навчання) та засоби контролю (стандартизовані тести). В колонці Форми та методи оцінювання інформацію подано не структуровано, заповнено зайвою інформацією про процес оцінювання тощо.

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

не застосовується

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

не застосовується

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

не застосовується

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

не застосовується

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

не застосовується

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

За ОП передбачається атестація у формі захисту кваліфікаційної роботи. Однак, при розробці міждисциплінарної ОП із зазначеними кваліфікаціями «...вчитель фізики та інформатики», доцільно передбачити контрольні точки атестації за кожною предметною спеціальністю, які зазначаються у професійній кваліфікації – наприклад: кваліфікаційна робота для підтвердження професійної кваліфікації вчителя фізики та кваліфікаційний іспит для підтвердження професійної кваліфікації вчителя інформатики. Методичні рекомендації щодо виконання кваліфікаційної роботи бакалавра для здобувачів вищої освіти... не містять, власне, самих методичних рекомендацій. Допомоги здобувачу в обранні теми дослідження, розробки структури змісту дослідження, методичних рекомендацій щодо написання окремих розділів та підрозділів і т.д. зазначені методичні рекомендації не зможуть.

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження

результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

не застосовується

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень Е

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

Згідно "Ліцензійних умов..." від 30.12.2015р. №1187 (зі змінами) п.35, абзац 5 Склад науково-педагогічних, педагогічних та наукових працівників, які мають освітню та/або професійну кваліфікацію, відповідну освітній програмі, повинен бути не менш як три особи, які мають науковий ступінь та/або вчене звання та працюють у закладі освіти за основним місцем роботи. Проаналізувавши інформацію про склад робочої групи ОП, НПП які забезпечують викладання на ОП, ГЕР не виявила трьох осіб які б відповідали зазначеній умові. ГЕР просить звернути увагу відповідальних осіб ЗВО, що згідно п.38. Постанови КМУ «Про затвердження Ліцензійних умов...» від 30.12.2015р. №1187 (зі змінами) «Досягнення у професійній діяльності, які зараховуються за останні п'ять років». Відповідно ГЕР взяли до уваги лише професійні досягнення/активність НПП в часовому проміжку 2017-2022 року. ГЕР рекомендує удосконалити систему внутрішнього моніторингу якості освітнього процесу ЗВО для систематичного відслідковування відповідності НПП вказаним Ліцензійним умовам та відповідності ОК, які вони забезпечують за ОП. Здійснивши надану ЗВО інформацію щодо НПП (професійні досягнення/активність) ГЕР констатує неповну відповідність професійної кваліфікації НПП через професійну активність відповідно до ОК які забезпечують реалізацію ОП: – Турянця І.А. (Історія та культура України); – Мікла В.І. (Методика викладання фізики, Охорона праці та БЖД, Атомна та ядерна фізика, Фізичний практикум з атомної та ядерної фізики); – Молнар Ш.Б. (Електродинаміка, Теоретична механіка, Креслення та комп'ютерна графіка, Методи розв'язання задач підвищеної складності); – Трошкі Н.В. (Викладання інформатики в школі); – Рубіш В.В. (Наукові основи шкільного курсу фізики, Комп'ютерні технології у шкільному фізичному експерименті); – Шафраньш М.І. (Фізичний практикум з молекулярної фізики, Фізичний практикум з атомної та ядерної фізики). Відповідно з 180 кредитів ЄКТС нормативних ОК ОП близько 60 кредитів (1/3) забезпечуються НПП, які не можуть підтвердити своєї професійної активності змісту ОК, який вони реалізують. У зв'язку із зазначеними слабкими сторонами реалізації ОП, доречним було б ЗВО в п. 11. Перспективи подальшого розвитку ОП ВСО вказати на потребу в НПП педагогічних спеціальностей, а саме кандидатів та докторів педагогічних наук за спеціальностями 011, 014, 015 (13.00.02 – теорія та методика навчання фізики, 13.00.04 – теорія та методика професійного навчання), дослідження яких були б дотичні до теорії та методики навчання фізики/інформатики чи підготовки відповідних кадрів в умовах ЗВО.

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

Процедура конкурсного добору НПП є прозорою і відкритою, відповідає внутрішнім нормативним актам. Однак, результати аналізу професійної відповідності НПП ОК, а саме їхній професіоналізм та спроможність забезпечити викладання відповідно до цілей ОП, змісту НД та предметної спеціальності є дискусійним питанням. ГЕР вважає це критичним зауваженням за даним підпунктом.

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

не застосовується

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

За результатами аналізу ВСО ЗВО, висновку ЕГ, інформації розміщеної на офіційному сайті університету та кафедри, фактів залучення до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців не виявлено. Наданні ЗВО у висновках самооцінювання та продубльовані ЕГ у звіті покликання (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/news/v-ukarino-ugorskomu-naukovo-navchalnomu-instytutu-vidbulasia-zust.htm>),

<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/news/spivpracia-z-kafedrou-kvantovoi-elektroniky.htm>) підтверджують відсутність фактів залучення до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

не застосовується

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

не застосовується

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

не застосовується

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

не застосовується

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

не застосовується

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

не застосовується

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

не застосовується

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

не застосовується

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

не застосовується

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

не застосовується

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

не застосовується

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

При наявній Системі забезпечення якості ЗВО, виникає питання: чому дана система забезпечення якості не зреагувала на ті недоліки, які виявили під час аналізу ВСО та освітнього процесу на ОП експерти ЕГ та ГЕР?

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

не застосовується

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

не застосовується

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Доцільним є розширення подання інформації на сайті Університету, Українсько-угорського навчально-наукового інституту та випускової кафедри. Доцільно систематично оновлювати інформацію на офіційному сайті кафедри: – у вкладці «Наукова діяльність» останнє оновлення датується 2017 роком; – у вкладці «Профорієнтація» відсутні профорієнтаційні матеріали про ОП для яких кафедра є випусковою які б мотивували молодь до вступу (за ОП навчається всього 10 здобувачів вищої освіти з 1 по 4 курс); – у вкладці «Анонси подій» інформація взагалі відсутня; – інші вкладки містять мінімум інформації. Інформація про освітній процес, різноманітні підтримки здобувачів вищої освіти, НПП відсутні.

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін

не застосовується

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

не застосовується

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

не застосовується

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

не застосовується

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

не застосовується

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

не застосовується

10.5 Найважливіша практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

1. Необхідно конкретизувати мету ОП та спрямувати її зміст на освітній процес закладів загальної середньої освіти базового рівня. Доцільно проаналізувати досвід не лише зарубіжних ЗВО (Дебреценського та Пряшівського університетів), але й інших вітчизняних ЗВО, які реалізують аналогічні ОП. 2. Рекомендуємо активніше залучати до обговорення і удосконалення ОП здобувачів вищої освіти та роботодавців, можливо створити на факультеті програмну раду, до складу якої увійдуть не тільки НПП, а й роботодавці регіону. 3. Поширити практику долучення роботодавців, фахівців-практиків і представників академічної спільноти інших ЗВО до реалізації ОП. 4. Доцільно в ОП та освітньому процесі використовувати термінологію згідно Законів «Про освіту» (2017 р. з правками) «Про вищу освіту» (2014 р. з правками). 5. Варто зміст ОП зосередити на формуванні та підготовці вчителя фізики/інформатики базової середньої школи. 6. В розділі Придатність до працевлаштування варто зазначити первинні посади випускника ОП за спеціальністю 014 Середня освіта. 7. Привести у відповідність ЗК, ФК, ПН відповідним ОК (їх змісту) ОП до предметної спеціальності 014.08 (у випадку міждисциплінарної ОП – 014.08 та 014.09), скоригувати внесені зміни в матрицях відповідності. 8. Доцільно увідповіднити формулювання Інтегральної компетентності Закону України «Про вищу освіту», Постанові КМ України Про затвердження Національної рамки кваліфікацій від 23 листопада 2011 р. № 1341 (зі змінами), методичним рекомендаціям щодо розроблення стандартів вищої освіти (Наказ МОН України від «01» червня 2017 № 600 (у редакції наказу МОН України від «21» грудня 2017 № 1648)) та зазначеним предметним спеціальностям 014.08 (014.09). 9. Варто вилучити з ОП формулювання «в позаурочній діяльності», «в позакласній роботі», «...позакласної та позашкільної роботи з фізики ... в закладах позашкільної освіти учнівської молоді.» тощо, у зв'язку з відсутністю в ОП ОК, які прямо або опосередковано готують здобувача ВО до виконання зазначених функцій

– керівника позаурочних дитячих об'єднань чи індивідуальних наукових досліджень учнів або ввести такі ОК в перелік нормативних.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

1. Необхідно усунути технічні неточності а навчальному плані та узгодити зміни з ОП. 2. Рекомендуємо, створити сторінку на сайті Університету з висвітленням результатів опитування та реакції ЗВО на результати. 3. Забезпечити більш якісне інформування здобувачів вищої освіти щодо наявних в Університеті гуртків, факультативів та інших студентських об'єднань за інтересами. 4. Зміст ОК зосередити на підготовці здобувачів вищої освіти до виконання функцій вчителя фізики та інформатики в закладах загальної середньої освіти 5-9 класів. 5. Згідно визначених ЗК, ФК, ПРН постає необхідність у введенні в блок нормативних ОК навчальних дисциплін методичного спрямування для готовності майбутнього вчителя виконувати функції класного керівника та керівника дитячих об'єднань за інтересами (умовно назвем: Методика гурткової роботи, Методика виховної роботи). 6. У зв'язку зі специфікою ОП (викладання фахових навчальних дисциплін угорською мовою), рекомендуємо включити до ОП ЗК, ПРН та ОК відповідного спрямування. 7. Доцільно ОК9 Історія і методологія фізики та ОК 11 Електродинаміка (розділ фізики) віднести до циклу дисциплін професійної підготовки. 8. Доцільно змінити послідовність вивчення окремих ОК в навчальному плані згідно з принципом наступності (від простого до складного). 9. На підготовку «бакалавра середньої освіти, вчителя фізики та інформатики» доцільно здійснити розподіл кредитів ЄКТС за принципом паритетності за двома предметними спеціальностями (014.8. 014.9). 10. Доцільно збільшити кредити ЄКТС на ОК психолого-педагогічного та методичного спрямування. 11. Не втручаючись в автономію ЗВО, ГЕР рекомендує вилучити з ОП та НП усі блоки вибіркових ОК й сформувати єдиний каталог вибіркових дисциплін.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

1. Посилити активність в напрямку мотивування здобувачів до участі у програмах академічної мобільності як внутрішньої так і зовнішньої. 2. Гаранту, групі забезпечення та НПП, задіяним у реалізації ОП, слід звернути увагу здобувачів на можливість зарахування сертифікатних онлайн-курсів відомих світових платформ (Coursera, Prometheus та ін.), що є особливо актуальним при дистанційного навчання в умовах карантинних обмежень. 3. Активізувати профорієнтаційну роботу для залучення абітурієнтів на навчання за ОП для формування повноцінного контингенту.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

1. Варто переглянути робочі програми ОК ОП в частині рекомендованої літератури з метою доповнення сучасними виданнями, а також угорською мовою навчання. 2. Сприяти заохоченню здобувачів вищої освіти до самостійних публікацій у фахових журналах, тезах конференцій тощо. 3. Посилити інформативну роботу щодо участі в академічній мобільності здобувачів, які навчаються за ОП. 4. Рекомендуємо розширити перелік питань щодо задоволення навчанням і викладанням серед здобувачів освіти на ОП та проводити такі анкетування систематично.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

1. Доцільно переглянути та привести робочі програми ОК ОП у відповідності до нормативних документів ЗВО. 2. Необхідно посилити заходи щодо роз'яснення процедури перевірки на унікальність тексту наукових робіт серед здобувачів вищої освіти. 3. Доцільно передбачити контрольні точки атестації за кожною предметною спеціальністю, які зазначаються у професійній кваліфікації: кваліфікаційна робота для підтвердження професійної кваліфікації вчителя фізики та кваліфікаційний іспит для підтвердження професійної кваліфікації вчителя інформатики. 4. Доцільно розробити та систематично проводити анонімне опитування усіх учасників освітнього процесу у ЗВО на предмет дотримання академічної доброчесності, оприлюднювати та обговорювати результати опитувань з метою протидії та запобігання її порушенням. 5. Активізувати роботу студентського самоврядування по роботі зі студентами ОП в плані роз'яснення прав і зобов'язань здобувачів ВО в освітньому процесі та можливості безпосереднього впливу на навчально-виховні процеси закладу освіти.

Критерій 6. Людські ресурси

1. При визначенні академічної та професійної відповідності користуватися пп. 35-38. Постанови КМУ «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності» від 30.12.2015 р. № 1187 (зі змінами), а також враховувати що, «Досягнення у професійній діяльності зараховуються за останні п'ять років». 2. Покращити моніторинг академічної та професійної відповідності НПП ОК, які вони забезпечують. 3. Рекомендуємо внести уточнюючі корективи до Порядку про проведення конкурсного відбору щодо наявності у НПП підтверджуючих документів про підвищення кваліфікації, стажування, науковий та методичний рівень проведення занять та публікації які входять до наукометричних баз Scopus і Web of Science. 4. Розглянути можливість зменшення навчального навантаження гаранту ОП з метою більш якісної її реалізації. 5. Розширити коло міжнародних партнерів в числі роботодавців з метою впровадження передового досвіду підготовки фахівців за ОП. 6. Доцільно розглянути можливість залучення фахівців-практиків, представників академічної спільноти, гостей іноземних лекторів до читання окремих чи циклу публічних лекцій в межах ОП. 7. Доцільно розглянути можливість підготовки докторів філософії в галузі 01 Освіта/Педагогіка спеціальностей 011, 014, 015 (13.00.02 – теорія та методика навчання фізики/інформатики, 13.00.04 – теорія та методика професійного навчання), дослідження яких були б дотичні до теорії та методики навчання фізики/інформатики чи підготовки відповідних кадрів в умовах ЗВО.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

1. Активізувати діяльність з наповнення вкладок на офіційному сайті університету актуальною інформацією. 2. Започаткувати на сайті університету, інституту, кафедри активне посилання на гарячу лінію для звернень, пропозицій

здобувачів та інших учасників освітнього процесу.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

1. Рекомендуємо активніше залучати здобувачів вищої освіти за ОП до процесів перегляду та оновлення освітньої програми. 2. Оптимізувати роботу Системи внутрішнього забезпечення якості ЗВО. 3. Долучити студентське самоврядування до розробки анкет, проведення анкетування та аналізу їх результатів.

Критерій 9. Прозорість та публічність

1. Доцільно переглянути змістове наповнення вкладок офіційного веб-сайту, які містять неактуальну, застарілу інформацію або взагалі її відсутність. 2. Доповнити наповнення веб-сторінок університету та його структурних підрозділів актуальною інформацією, зокрема веб-сторінки ОП, вкладок «Співробітники», «Наукова діяльність», «Профорієнтація» тощо.

Критерій 10. Навчання через дослідження

не застосовується

4. Додатки

Відсутні

***

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

ОСТРОВСЬКА КАТЕРИНА ОЛЕКСІЇВНА